

Latvijas Dzelzceļnieku Biedrības

VĒSTIS

2024. gada 23. marts

Nr. 12

Godātie Latvijas Dzelzceļnieku biedrības biedri!

Esmu pārliecināts, ka nevienu no Jums, kurš paņēmis rokās šo izdevumu, nav jāiepazīstina ar jēdzienu dzelzceļš. Tomēr īsi atgādināšu, ka dzelzceļš ir:

- tehniskā komponente – infrastruktūra, ritošais sastāvs utt.;
- funkcionālā komponente – infrastruktūra un pakalpojumu sniegšanas vietas;
- juridiskā komponente – uzņēmumi, kas nodrošina, lai sistēma dzelzceļš darbotos (infrastrukturā pārvaldītāji, pasažieru vai kravu pārvadātāji, infrastruktūras un ritošā sastāva būvētāji, remontētāji);
- PERSONĀLS, kas iepriekš minēto pārzina, prot par dzelzceļu rūpēties, darbināt gan funkcionāli, gan juridiski.

Lai gan šajā uzskaitījumā personāls (CILVĒKS) bija pēdējais, tomēr, iespējams, dzelzceļa “piramīdu” vajadzētu skatīt arī tā, ka CILVĒKS ir šīs tehniskās sistēmas piramīdas augšā, no kura ir atkarīgs viss pārējais.

Par dzelzceļniekiem bieži mēdz teikt, kā tā nav tikai profesija, bet daudziem cilvēkiem arī dzīves saturs, jēga un filozofija. Un kas tad ir dzelzceļnieks – kā konduktors vilcienā, tā inženieris birojā, kā strādnieks uz sliežu ceļa, tā dispečers vilcienu vadības centrā, vadītājs, jurists un grāmatvedis uzņēmumā. Varam turpināt vēl un vēl. Nav daudz tautsaimniecības nozaru, kur sistēmas darbība būtu tik daudzšķautņaina. Un šo sarežģīto sistēmu darbina dzelzceļnieku loks, par kuriem varētu teikt „ģimene” jeb „visi savējie”.

Ar šādu nelielu apceri iesāku, jo Latvijas Dzelzceļnieku biedrība ir

fizisku un juridisku biedru kopums, apvienojot savus biedrus kopīgai misijai: “Vienot Latvijas dzelzceļa nozares entuziastus un valstiski domājošus dzelzceļa patriotus, veidot dzelzceļnieku kopības sajūtu, strādājot Latvijas labā, paaugstināt dzelzceļnieku profesijas prestižu, veicināt mūsdienīgas un drošas dzelzceļa nozares veidošanos, vienlaikus saglabājot un kopjot gadsimtos veidoto vēsturi un attīstot tradīcijas”. Šo esmu atkārtojis katru gadu, un, ar jūsu pilnvarojumu vadot mūsu kopīgo Latvijas Dzelzceļnieku biedrību, ievērojis mūsu kopīgajā darbā. Esmu pārliecināts, ka arī jūs ikdienā pieturaties pie ikviena mūsu misijā paustā mērķa.

Dārgie draugi, 2024. gada sākumā Latvijas Dzelzceļnieku biedrība izskatās šādi:

LDzB dibināta 1920.gadā

Atjaunota 1991.gadā

Individuālie biedri

688 fiziskas personas

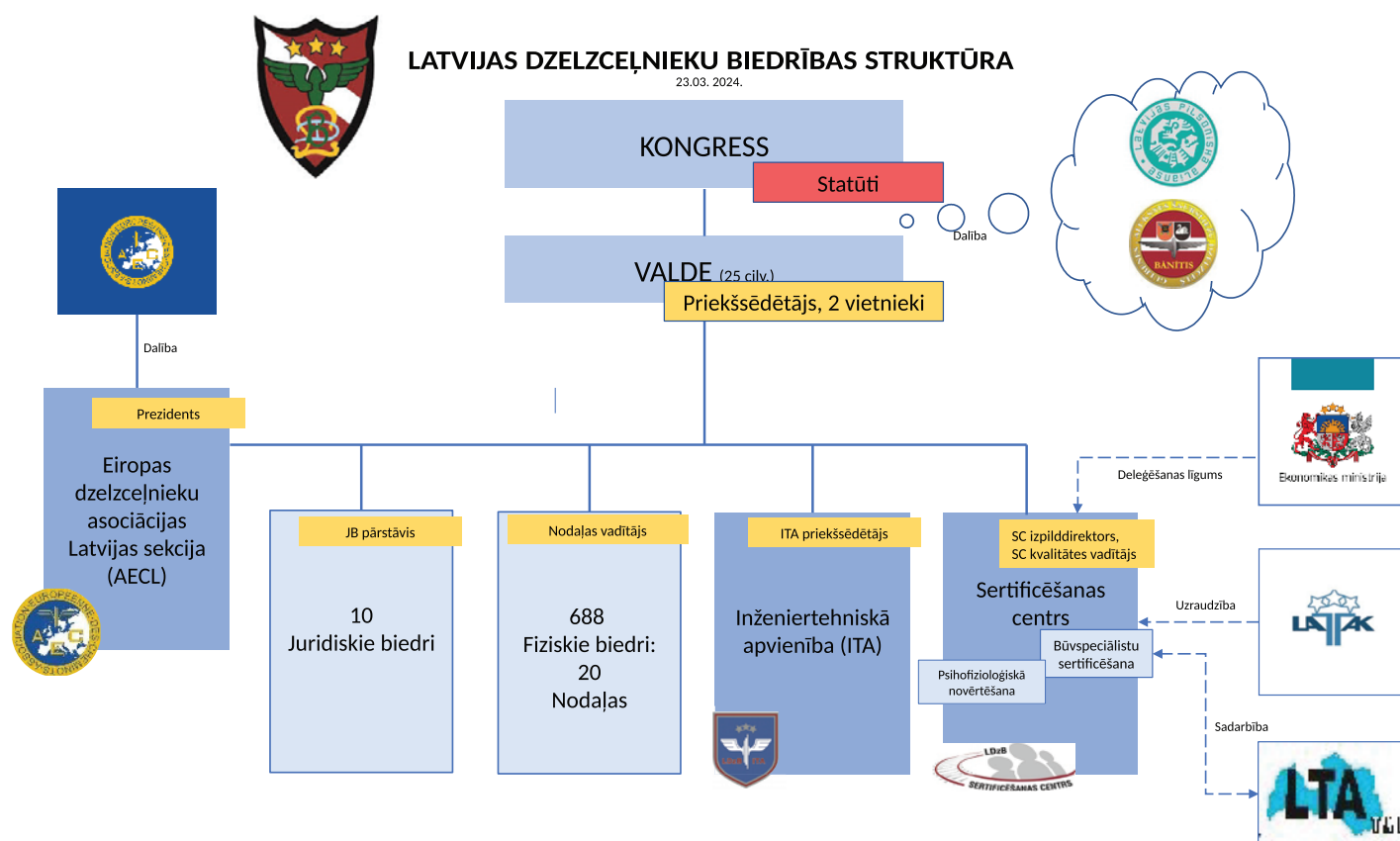
Valde 25 biedri

Kolektīvie
biedri

Sadarbības
partneri

Atceramies, ka 2023. gada kongresā tika ievēlēta jauna Latvijas Dzelzceļnieku biedrības valde un tās priekšsēdētājs – Māris Riekstiņš. Pirmajā valdes sēdē tika ievēlēti valdes priekšsēdētāja vietnieki – Antonija Kokina un Toms Altbergs. Jāatzīmē, ka, realizējot iepriekšējā kongresā izskanējušās idejas, ir izveidota *Rail Baltica* nodaļa, kurā šobrīd apvienojušies ap 20 biedru un kura visnotaļ aktīvi iesaistās dzelzceļa nozares aktivitātēs.

Ievērojot 2023. gada kongresā apstiprinātās darba plāna vadlīnijas, iepriekšējā gadā un šī gada sākumā īstenoti šādi pasākumi.

- Seminārs Rīgas Valsts tehnikumā pasniedzējiem un audzēkņiem: Aktualitātes dzelzceļa jomā Latvijā.
- Sporta svētki Svētes pagasta Grančos.
- Dzelzceļa inženieru diena Rīgā.
- Bērnu zīmējumu konkurss *Jautrais vilciens* un foto konkurss *Romantiskais vilciens*.
- Ziemassvētku balle kopā ar Rīgas Valsts tehnikumu.

- Psihofizioloģijas semināri.
- Priekšlikumi Valdības rīcības plānam, Indikatīvajam dzelzceļa infrastruktūras attīstības plānam, Rail Baltica trasei caur Rīgu.
- Diskusija par *Rail Baltica* Rīgas šķērsojumu ar SM, VDA, VDZTI, TNGIIB, EDzL, RB Rail.
- 3 sanāksmes ar EDzL un RB Rail par Rail Baltica projektu.
- LDzB ITA aktivitātes:
- apmācības dzelzceļa nozares būvspeciālistiem;
- seminārs *Projektu vadīšana*;
- divi kāršu spēles *Zole* turnīri *Piķa kungs*.
- Piedalāmies SIA *Gulbenes - Alūksnes bānītis* darba plānošanas aktivitātēs.
- LDzB Sertifikācijas centrs nodrošina regulāru būvspeciālistu sertificēšanu un pārbaudi, personāla psihofizioloģisko pārbaudi, izieta LATA ikgadējā uzraudzības pārbaude.

Tā esam vadījuši 2023. gadu un iesākuši 2024. Ko nākotne nesīs? Turpmākie daži gadi noteikti būs gaidu un

atklājumu pilni. Kā esošajā dzelzceļa sistēmā, tā tajā, ko radām no jauna. Kur un kāda šajā sistēmā būs biedrības vieta, kādu nākotnes vērtību mēs pratīsim pievienot šodien, šogad? Manuprāt, ir svarīgi saprast, ka ikviena piedalīšanās ir ieguldījums kopējā nākotnē. Malā sēdētāji ir dzīves vērotāji, kas vairāk piedien tiem, kas skatās, kā gurķi aug. Arī tā ir dziļa filozofija. Bet, lai mēs varētu teikt, ka "Latvijas Dzelzceļnieku biedrība zel, plaukst un zaļo", ir jāpiedalās, sākot ar attieksmi. To arī mums visiem novēlu.

Māris Riekstiņš,
LDzB valdes priekšsēdētājs

Laikraksts **LATVIJAS DZELZCEĻNIEKU BIEDRĪBAS VĒSTIS**

Redaktors Toms ALTBERGS (tāl. 2206 0603)

Maketētāja Inese JARGANE

Pasta adrese: Dzirnau iela 147/3, Rīga, LV-1050

Interneta adrese: www.ldzb.lv

E-pasts: ldzb@ldzb.lv

Drukāts SIA *McAbols meistari*

Atskats uz Sertificēšanas centra darbu 2023. gadā

Latvijas Dzelzceļnieku Biedrības (LDzB) Sertificēšanas centrs (SC) ik dienu pilda savus pienākumus saskaņā ar Ekonomikas ministrijas noslēgto Deleģēšanas līgumu par būvspeciālistu kompetences novērtēšanu un patstāvīgās prakses uzraudzību valsts reglamentētās sfērās.

Mūsu uzdevums ir ne tikai fizisku personu būvspeciālistu sertificēšana un pēc tam jau sertificētu būvspeciālistu patstāvīgās prakses uzraudzība, bet arī vilces līdzekļa vadītāja un vadītāja palīga, dzelzceļa stacijas dežuranta, vilcienu kustības vadības dispečera psihofizioloģiskās profesionālās piemērotības novērtēšana.

Mūsu darbību katru gadu uzrauga LATAK (Latvijas Nacionālais akreditācijas birojs), veicot uzraudzības procedūru un nosakot Institūcijas atbilstību standarta LVS EN ISO/IEC 17024:2012 Atbilstības novērtēšana. Vispārīgās prasības personu sertificēšanas institūcijām un 20.03.2028. MK noteikumu Nr. 169 Būvspeciālistu kompetences novērtēšanas un patstāvīgās prakses uzraudzības noteikumi prasībām. Saskaņā ar grozījumiem un izmaiņām likumdošanā tiek strādāts pie korektīvajām darbībām. Tikai pēc tam, kad visi dokumenti ir pārskatīti un saskaņoti ar Ekonomikas ministriju, LATAK pieņem lēmumu par akreditācijas saglabāšanu. Pašlaik institūcijas akreditācija darbojas līdz 2025. gada 11. maijam. Lai varētu turpināt savu darbību pēc šī termiņa, mums būs jāiziet jauns institūcijas akreditācijas cikls.

Līdz 2023. gada decembrim SC sertificēja būvspeciālistus arī valsts nereglamentētās sfērās, t. i. dzelzceļa staciju projektēšanas būvspeciālistu sertificēšana; dzelzceļa inženiertehnisko būvju (staciju inženierbūvju, dzelzceļa tiltu, dzelzceļa pārvadu, dzelzceļa caurteku), tramvaja sliežu ceļu projektēšanas, būvdarbu vadīšanas un būvuzraudzības būvspeciālistu sertificēšana; radio sistēmu un tīklu projektēšanas un būvdarbu vadīšanas būvspeciālistu sertificēšana. Personas, kas ieguvušas sertifikātu nereglamentētajā sfērā, nevar veikt jomā noteiktās darbības atbilstoši normatīvo aktu prasībām, bez būvspeciālista sertifikāta reglamentētajā sfērā. Tāds ir akreditācijas iestādes secinājums. Pārskatot

visus datus, esam secinājuši, ka pieteikumu skaits uz nereglamentēto sfēru ir niecīgs, tāpēc uzturēt visu dokumentu kopumu un akreditācijas procesu ir nelietderīgi. Visas nereglamentētās sfēras pārklāj akreditētās valsts reglamentētās sfēras:

- » Elektronisko sakaru sistēmu un tīklu sfēru,
- » Dzelzceļu sliežu ceļu sfēru,
- » Dzelzceļa signalizācijas sistēmu sfēru,
- » Dzelzceļa kontakttīklu sfēru.

No 2024. gada 1. janvāra SC vairs nesertificē būvspeciālistus nereglamentētā sfērā! Tāpat tika pārtraukta eksāmenu pieņemšana elektrodrošības grupu piešķiršanai pieprasījuma trūkuma dēļ. Attiecīgi pārtraukta šīs darbības akreditācija LATAK.

Visa informācija sertifikācijas pretendentiem un esošajiem būvspeciālistiem ir atrodama mūsu mājaslapā, kur ir sadaļa Sertificēšanas centrs. To pieprasa augstāk minētie standarti un citi dokumenti. Mums ir pienākums sekot līdzi normatīvo aktu un likumu grozījumiem, lai veiktu izmaiņas profesionālās kvalifikācijas dokumentos katrā sertificēšanas sfērā, kā arī citos SC dokumentos, kas nosaka kārtību kompetences novērtēšanas un uzraudzības procesā.

2023. gadā liela uzmanība tika pievērsta būvspeciālistu uzraudzībai. Tika pārskatīta patstāvīgās prakses uzraudzības kārtība, apjoms un uzlabota

novērtēšanas akta forma. Šajā gadā esam piesaistījuši trīs jaunus ekspertus elektronisko sakaru sistēmu un tīklu sfērā. Pēc noteikumiem tie var būt tikai pieredzējuši speciālisti ar vismaz piecu gadu pieredzi atbilstošajā sfērā.

2023. gada 1. janvārī aktīvo būvspeciālistu skaits bija 624. Gada laikā tika veiktas 146 būvspeciālistu uzraudzības pārbaudes, tika apturēti, atjaunoti un anulēti sertifikāti. Tas saistīts ar to, ka atsevišķas personas vairs aktīvi nepiedalās būvniecības projektos, pakāpeniski izkrīt no aprites un aptur vai anulē savus sertifikātus, vai vienkārši ir beiguši darba gaitas. Dzelzceļa sfēras ir šaura profila un projektu tajos nav daudz, tāpēc to skaits nav liels, salīdzinot ar citām būvniecības sfērām.

2023. gadā ir izsniegti 15 jauni būvspeciālista sertifikāti, no tiem septiņi piešķirti ārvalstu speciālistiem, kuriem tiek piešķirtas īslaicīgu profesionālo pakalpojumu sniegšanas atļaujas uz vienu gadu. Ja būvspeciālists darbojas kādā projektā un ir nepieciešams turpināt darbu, tad viņiem ir jāiziet sertifikāta pagarināšanas process. Sertifikātus pagarināja vēl desmit ārzemju speciālisti dažādās sfērās. Lielākā daļa bija projektēšanas specialitātē.

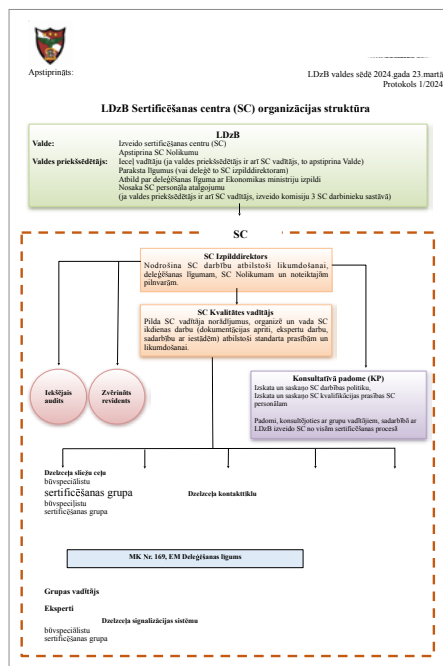
Patstāvīgās prakses būvspeciālistiem visa gada garumā ir jāuztur un jāievada informācija Būvspeciālistu informācijas sistēmā (BIS) par dalību projektos un profesionālās pilnveides pasākumiem. Mūsu uzdevums ir sekot līdzi katra speciālista satursam un atgādināt par informācijas ievadi. Rezultātā veicam uzraudzības pārbaudi, lai savadītā informācija atbilstu normatīvajiem aktiem un mūsu prasībām.

No 2024. gada likumdošanā ir izmaiņas par būvspeciālistu sertifikātiem, apvienojot būvdarbu vadīšanas un būvuzraudzības jomas.

Vēlos pateikties katram sertificēšanas centra ekspertam par ieguldīto darbu un laiku, izstrādājot, koriģējot dokumentāciju, pieņemot eksāmenus un veicot būvspeciālistu uzraudzību!

Katrs paveiktais darbs ir mūsu kopīgais rezultāts!

Antonija Kokina,
LDzB SC kvalitātes vadītāja

Psihologa pārskats par 2023. gadu

LDzB Sertificēšanas centra psihologa pamatdarbs ir psihofizioloģiskā profesionālā piemērotības novērtēšana (PPPN). 2023. gadā tika novērtēti 223 dzelzceļa speciālisti, 198 mašīnisti un to palīgi, 22 stacijas dežuranti un 2 vilciena dispečeri. Pirmo piemērotības grupu saņēma 71 %, otro 25 % un trešo 4 % (nozīmē, ka nav piemērots darbam) vērtēto darbinieku.

Sadarbībā ar AS *Neurocom* tika iegādāta jauna modernizēta universālā psihodiagnostikas kompleksa (UPDK) pulsts. Mašīnisti informējuši, ka uz jaunās pulsts strādāt kļuvis ērtāk. Jāatzīmē, ka psihofizioloģisko profesionālo novērtēšanu mašīnisti uztver ļoti nopietni, un ir manāms, ka viņi iepriekš ir gatavojušies pārbaudei. Tas ir ļoti labi, jo, trenējot profesionāli nozīmīgās īpašības, mašīnisti un to palīgi veicina sekmīgu profesionālo uzdevumu izpildi darbā. LDzB Sertificēšanas centrā var trenēt šīs nozīmīgās īpašības, izmantojot trenīrtrenažiera *Horizonts* programmu. Mēs labprāt to piedāvājam visiem interesentiem.

Oktoīri pie mums viesojās Rīgas Valsts tehnikuma 1. kursa studenti, topošie vilces ritošā sastāva vadītāja (mašīnista) palīgi un vēlāk vilces ritošā sastāva vadītāji (mašīnisti). Lai iegūtu šīs tiesības, visiem ir jāiziet psihofizioloģiskās profesionālās piemērotības novērtēšana (PPPN). Viesošanās laikā tika stāstīts un rādīts, kā notiek šī novērtēšana, tiem, kuri vēlas iegūt tiesības. Tika pastāstīts, kādas profesionāli nozīmīgas īpašības (PNI) ir ļoti svarīgas

mašīnista un mašīnista palīga profesijai. Viņi ar interesi iepazīnās ar iespējām un paņēmieniem, kā var trenēt savas profesionāli nozīmīgās īpašības (PNI) jau tagad un būt piemērotiem izvēlētajai profesijai. Dažiem audzēkņiem no grupas bija iespēja izmēģināt un trenēt šīs nozīmīgās īpašības ar īpašo trenīrtrenažiera *Horizonts* programmu. Tagad šie jaunieši, īstenojot pēdējā kursa praksi, zinās, kā notiek šī novērtēšana, kāda ir tās būtība un iepriekš jau zinās, kā sevi sagatavot tai.

LDzB Sertificēšanas centru novembrī apmeklēja maģistrantūras studenti (topošie karjeras konsultanti) no Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitātes. Karjeras konsultanta darbs ir palīdzēt cilvēkam izvēlēties piemērotāko profesiju, tāpēc viņiem bija ļoti interesanti uzzināt, kā notiek dzelzceļa speciālistu psihofizioloģiskā profesionālā piemērotības novērtēšana. Prezentācijas laikā studenti tika iepazīstināti ar to, kādas profesionāli nozīmīgas īpašības ir svarīgas mašīnista un mašīnista palīga, stacijas dežuranta un vilcienu kustības dispečera profesijām. Topošie karjeras konsultanti piekrita tam, ka mašīnista un mašīnista palīga, stacijas dežuranta un vilcienu kustības dispečera profesijai ir vajadzīgas ne tikai zināšanas, bet arī noteiktas profesionāli nozīmīgas īpašības.

Novembrī Rudens Psihologa dienā Ogrē un Rīgā AS *Pasažieru vilciens* konduktoru-kontroljeru nodaļās tika novadīts seminārs Psiholoģiskās palīdzības un pašpalīdzības metodes. Lai strādātu par konduktoru - kontroljeri, nepieciešama

fiziska un psiholoģiska izturība, spēja veikt monotonu darbu, atbildība, komunikācijas prasmes. Konduktoriem-kontroljeriem jāstrādā ar lielu cilvēku plūsmu. Daži pasažieri var izturēties rupji pret konduktoru, un tas var ietekmēt gan fizisko, gan psiholoģisko veselību. Uzdevums bija iepazīstināt un parādīt psiholoģiskās palīdzības un pašpalīdzības metodes un tehnikas, kas var palīdzēt pašam konduktoram-kontroljerim un citiem stresa situācijās. Gribētāji uzreiz varēja pārbaudīt piedāvātās metodes.

Ikvienam ir svarīgi zināt, kas notiek, ko vajag piemērot un kā palīdzēt sev, lai saglabātu savu psiholoģisko veselību. Katrs var izvēlies tos paņēmienu un metodes, kas būtu piemēroti pašam. Bet, ja nesanāk tikt galā pašam, vienmēr var vērsties pēc palīdzības LDzB Sertificēšanas centrā, kur psihologs palīdzēs risināt radušās problēmas.

Svarīgi izvēlēties pareizo profesiju, jo tam ir liela nozīme cilvēka dzīvē. Sertificēšanas centrā psihologs palīdz izvēlēties darbības jomu, izvērtējot pretendenta personiskās un profesionālās īpašības. Karjeras izvēles konsultācijas pagājušā gadā apmeklēja 5 cilvēki, pārsvarā dzelzceļa darbinieku ģimenes locekļi. Pēc aizpildīto testu apstrādes vieglāk bija izvēlēties piemērotāko profesiju, kas atbilda klienta interesēm.

Rita Osipova,

LDzB SC profesiju psiholoģe

LDzB Rail Baltica nodaļa

2023. gadā LDzB tika izveidota jauna, Rail Baltica nodaļa. Tās ietvarā LDzB biedri sadarbojās savā starpā, tā ar dažādām starptautiskajā projektā iesaistītajām organizācijām.

Arī turpmāk nodaļas darbs noritēs trīs galvenajos virzienos – *Rail Baltica* infrastruktūra, ar projektu saistītie normatīvie akti un ikdienas aktualitātes.

Rail Baltica infrastruktūra

Regulāri tiek organizētas sanāksmes ar Rail Baltica projektā iesaistītajām organizācijām, lai pārrunātu infrastruktūras jautājumus. Šobrīd īpaša uzmanība ir pievērsta Rīgas šķērsojumam, kur joprojām turpinās diskusijas par ieviešamajiem tehniskajiem risinājumiem. Šis temats tika

aktualizēts arī medijos un publiskajā telpā, tomēr LDzB aktīvi strādā pie alternatīvu piedāvājumu izveides, lai jaunbūvējamais dzelzceļš šķērsotu galvaspilsētu.

Ar projektu saistītie normatīvie akti.

Nemot vērā LDzB pieredzi dzelzceļa jomā un mūsu pašu biedru plašo specializācijas spektru, mūsu nodaļa jau tagad izvērtē un sniedz priekšlikumus valsts normatīvajiem aktiem un citiem dokumentiem, kas saistīti ar dzelzceļa jomu (piemēram, dzelzceļa infrastruktūras atbilstības indikatīvais plāns, valdības rīcības plāns u.c.), ar īpašu uzsvaru uz *Rail Baltica* projektu, bet arī vienlaicīgi neaizmirstot par vispārējām dzelzceļa nozares interesēm Latvijā.

Ikdienas aktualitātes.

Rail Baltica projekta mērogs ir milzīgs, turklāt daudzas lietas atrodas dažādos plānošanas, būvniecības, iepirkumu un citās stadijās. Ikdienā tiek aktualizēti dažādi problēmjautājumi, kuros citi biedrības biedri, savas kompetences ietvaros, var palīdzēt risināt šos jautājumus. Lai darbs noritētu raitāk, LDzB biedri, kas iesaistīti *Rail Baltica* nodaļas darbā, reizi mēnesī tiek neformālā gaisotnē, lai pārrunātu aktualitātes un varētu operatīvi rast dažādus risinājumus. Šādas tikšanās palīdz gan apmainīties ar zināšanām, iegūto praktisko pieredzi, kā arī iepazīt tuvāk savus kolēģus.

Kristaps Rudzis

LDzB Inženiertehniskās apvienības darbība

Atskatoties uz 2023. gadu LDzB Inženiertehniskās apvienības (LDzB ITA) galvenās aktivitātes ir minamas kā sabiedriski aktīvo biedru iesaiste virknē dažādos pasākumos, kas saistīti ar labākās pieredzes apmaiņu, uzturēšanos akadēmiskā vidē, dzelzceļa saimes vispārēju izglītošanu profesionālā vidē un arī kopāpabūšanas pasākumu organizēšana.

Atbilstoši LDzB kopējā gada plānam (un ne tikai) LDzB ITA ir īstenoti sekojoši tehniskie, izglītojošie, pieredzes apmaiņas, inženiertehniskie un izklaides pasākumi:

- dzelzceļa normatīvi tehniskās dokumentācijas tulkošana,
- 16/01/2023 apmācību kurss Fizisko personu datu apstrāde 4 stundu apjomā,
- 23/02/2023 seminārs Pieredzes apmaiņa projektu vadībā 2 stundu apjomā,
- 11/05/2023 seminārs Rīgas valsts tehnikumā Dzelzceļa nozares aktualitātes 8 stundu apjomā,

- 18/05/2023 *Pīķa kungs* – kāršu spēles *Zole* turnīrs dzelzceļa profesionāļiem,
 - 20/06/2023 profesionālās kvalifikācijas eksāmenu pieņemšana Rīgas valsts tehnikumā specialitātē Lokomotīvu saimniecības tehniķis,
 - 19/10/2023 *Pīķa kungs* – kāršu spēles *Zole* turnīrs dzelzceļa profesionāļiem;
 - 09/11/2023 mācības Projektēšanas un būvdarbu vadīšanas praktiskie jautājumi 4 stundu apjomā;
 - 08/12/2023 Dzelzceļa inženieru diena, inženiertehniskais interaktīvs nozares profesionāļu saliedējošs pasākums.
- Tā kā tikai komandā un savstarpējā sadarbībā ir spēks, rezultāts un gandarījums par padarītu darbu, tad vēlos izteikt pateicību visiem iesaistītajiem dzelzceļa nozares entuziastiem LDzB ITA darbības nodrošināšanā. Paldies arī tiem, kuri netraucēja.

Ārijs Tuņķelis,
LDzB ITA priekšsēdētājs

Latvijas dzelzceļa Inženieru diena 2023

2023. gada 8. decembrī Rīgā, atpūtas centrā Lido, notika 22. LDzB ITA rīkote Inženieru dienas svētki.

Pasākums pulcēja 63 kolēģus un draugus no Rīgas, Liepājas, Daugavpils un Jelgavas, tostarp pasākumā piedalījās arī trīs šī gada labākie inženieri: Andrejs Melderis – Rīgas valsts tehnikuma Dzelzceļa nodaļas profesionālo priekšmetu pasniedzējs specialitātē Lokomotīvu saimniecības tehniķis, Nikolajs Faļēvičs – LDz Tehniskās vadības direkcijas Tehniskās un būvniecības daļas vecākais būvinspektors un Nilss Rinalds Lācis – RSS Iekšējās kontroles un risku vadības daļas galvenais speciālists lokomotīvu remonta jautājumos.

Sacensībā par ceļojošajiem kausiem savas zināšanas un atjautību demonstrēja 7 komandas: *Kaimiņi*, *Asmens*, *EP in Black* un *CARGO POWER* no Rīgas, *Latgale* no Daugavpils, *Septiņos vējos* no Liepājas un *Mītava* no Jelgavas. *Latgale*, *Mītava* un *Septiņos vējos* ir pieredzējušas komandas, kas piedalās Inženieru dienas sacensībās jau kopš to pirmsākumiem. Piemēram, komandas *Latgale* nosaukums nāk no tālā 2004. gada, kad Inženieru diena notika 4. reizi, tas bija Jelgavā, toreiz komandas tika dēvētas pēc Latvijas kultūrvēsturisko novadu nosaukumiem. Daudzus gadus ar savu klātbūtni priecē Jelgavas un Liepājas komanda. Rīgas komanda ir

piedzīvojusi pārmaiņas, pēdējos gados piesakās pavisam jaunas komandas – *EP in Black*, *Asmens* un šī gada debija – *CARGO POWER* komanda. Lai gan komanda *Asmens* šogad piedalījās tikai otro reizi, pagājušajā gadā ieņēmot 3. vietu, šogad šī komanda ieguva godpilno pirmo vietu. Otrajā vietā ir pieredzējusi komanda *Kaimiņi* no Rī-

un daloties Ziemassvētku noskaņās. Paldies LDzB valdes priekšsēdētājam Mārim Riekstiņam un LDzB ITA priekšsēdētājam Ārijam Tuņķelim par atbalstu pasākuma organizēšanā un tradīciju saglabāšanā, gadu no gada pulcējot inženierus uz šiem īpašajiem svētkiem. Paldies LDzB biedriem Dmitrijam Solovjovam, Romanam Jefanovam un

gas, kas otrās vietas kausu bija atveduši uz pasākumu un dienas beigās arī aizveda to atpakaļ. Un trešajā vietā šogad ierindojās Liepājas komanda *Septiņos vējos*.

Inženieru dienas svētki ir iespēja satikties domubiedriem, nerunājot par darba problēmām, bet gan aizrautīgi kopā veicot dažādus uzdevumus

Jevgenijam Pučinskim par viņu entuziasmu un ieguldīto darbu pasākuma organizēšanā.

Natalja Solovjova,
Inženieru dienas organizētāja

Aizvadīts bānīša jubilejas gads

Foto: Andris Biedriņš

Aizvadītais 2023. gads SIA Gulbenes-Alūksnes bānītis (GAB) aizritēja ar dažādām aktivitātēm kultūrvēsturiskā dzelzceļa 120. gadskārtas jubilejas zīmē, kas vainagojās ar Bānīša svētkiem un starptautisku konferenci. Veiksmīgi turpinājās abu Bānīša novadu pašvaldību un nevalstisko organizāciju sadarbība vienota tūrisma zīmola *Bānīša zeme* izstrādē. Pateicoties pirmsvētku aktivitātēm, tvaika lokomotīves reisiem un plašajai jubilejas gada aktivitāšu programmai pieauga arī pasažieru un Gulbenes depo apmeklētāju skaits.

Mazliet no vēstures

Jubilejas reizē nebūs lieki atgādināt par Gulbenes-Alūksnes šaursliežu dzelzceļa pirmsākumiem, kas meklējami 19./20. gs. mijā, kad Vidzemes pievedceļu sabiedrība uzbūvēja 210 km garo šaursliežu dzelzceļa līniju Stukmaņi (Pļaviņas) - Gulbene - Alūksne - Valka. Šis dzelzceļa līnijas viduspunktā –1901. gadā uzbūvēja Vecgulbenes dzelzceļa staciju, tējas namu, remonta darbnīcas un depo ēkas, bet pats Bānītis regulāru satiksmi uzsāka tieši pirms 120. gadiem – 1903. gada 15. augustā. Pirmā pasaules kara gados dzelzceļa posms no Pļaviņām līdz Gulbenei tika pārbūvēts par platsliežu līniju, bet 1920.-1930. gados, izbūvējot uz Gulbeni arī platsliežu dzelzceļu, Gulbenes mezgls tika pilnībā rekonstruēts, saglabājot esošo šaursliežu dzelzceļa infrastruktūru.

20. gs. otrajā pusē attīstoties autotransportam Valkas-Gulbenes līniju arvien vairāk saīsināja. Kopš 1973. gada vilciens kursē tikai 33 km garajā Gulbenes-Alūksnes posmā, kur dzelzceļš, ēkas un būves, kā arī ritekļi lielā mērā ir saglabājuši vēsturisko substanci. Tālab Gulbenes-Alūksnes šaursliežu dzelzceļa komplekss kopš 1998. gada ir valsts nozīmes industriālais

pieminekļis. Kultūrvēsturiskais dzelzceļš ir unikāls, jo ir vienīgais šaursliežu dzelzceļš Baltijas valstīs, kurš joprojām nodrošina regulāros pasažieru pārvadājumus.

Sākot ar 2002. gada 3. janvāri GAB veic pasažieru pārvadājumus šajā maršrutā. Drīz vien GAB pievienojās Eiropas tūrisma un muzejdzelzceļu federācijai (*FEDECRAIL*) un uzsāka aktīvu sadarbību ar radniecīgiem dzelzceļiem un organizācijām ārvalstīs, pārņemot labāko pieredzi šāda veida dzelzceļu pārvaldīšanā un uzturēšanā. It īpaši liels izglītojošs un morāls atbalsts tika saņemts no britu nevalstiskās organizācijas Jaunās Eiropas dzelzceļa mantojuma fonda (*NERTH*) un tās priekšsēdētāja Stīvena Viga.

Kopš tā laika daudz kas mainījies – piesaistot projektu finansējumu uzlabota vēsturiskā dzelzceļa infrastruktūra, restaurēta un apgūta tvaika lokomotīves ekspluatācija, atjaunoti vēsturiskie vagoni, panāktas izmaiņas Dzelzceļu likumā, tādējādi nodrošinot publisko finansējumu dzelzceļa saglabāšanai un uzturēšanai. Daudz kas lielā mērā pateicoties Latvijas Dzelzceļnieku biedrībai, kas ir arī viens no Bānīša uzņēmuma dibinātājiem.

Bānīša svētki un starptautiskā konference

Jubilejas gada Bānīša svētki 1. septembrī aizsākās ar gadskārtējo Eiropas kultūras mantojumu dienu atklāšanu Gulbenes novadā, kas bija organizēta ar mantojuma dienu karoga pacelšanu pie Gulbenes depo. Pasākuma dalībnieki iepazinās ar Gulbenes depo kompleksa administrācijas ēkā veiktajiem atjaunošanas darbiem un tur izvietoto ekspozīciju, kā arī vēdekļveida depo ēkas konservācijas darbiem. Tam sekoja Gulbenes-Alūksnes dzelzceļa 120. gadu jubilejai veltīta konference Dzelzceļa industriālā mantojuma saglabāšana, revitalizācija un kultūras tūrisms reģionālās attīstības kontekstā Vecgulbenes muižas zālē.

Konferencē ar ziņojumiem uzstājās arī vairāki ārvalstu lektori, tajā skaitā *FEDECRAIL* goda prezidents Deivids Morgans. Ievērojamu ieguldījumu konferences organizēšanā un norisē deva arī LDZb biedri Toms Altbergs, kurš vadīja šo pasākumu un Jānis Eiduks, kurš bija uzņēmies tulkā pienākumus. Konferences pārdomātā programma un Bānīša darbības sasaiste ar *Zaļo dzelzceļu* projekta aktivitātēm deva nozīmīgu teorētisku

pamatojumu Gulbenes-Alūksnes bānīša kā tūrisma dzelzceļa tālākai attīstībai.

Konference noslēdzās ar tās dalībnieku braucienu ar speciālu tvaika vilciena reisu uz Alūksni, kur aizsākās Bānīša svētku aktivitātes, kuras turpinājās ar dažādiem pasākumiem visu nākamo dienu. Jāpiezīmē, ka Bānīša svētkus un jubilejas svinības ar savu klātbūtni bija pagodinājis Apvienotās Karalistes vēstnieks Latvijā Pauls Brumels, kurš ir dzelzceļa entuziasts, kā arī *NERTH* priekšsēdētājs Stīvens Vigs.

Projekti un aizvadītā gada saimnieciskās darbības rezultāti

Pēdējie gadi ir bijuši ražīgi dažādu, tostarp ES finansētu projektu īstenošanā. Veikti tūrisma infrastruktūras uzlabojumi Gulbenes depo administrācijas ēkā, vēdekļveida depo ēkas konservācijā, kā arī Kalnienas stacijas ēkas restaurācijā. Aizvadītajā gadā izstrādāts projekts Kalnienas stacijas sanitārā mezgla izveidošanai, kā arī veikta izremontētās uzgaidāmās telpas sienu apgleznošana. Turpinās sadarbība ar vietējo biedrību *Sateka* projekta īstenošanā, kurš orientēts uz vienotu tūrisma produkta *Bānīša zeme* piedāvājumu, kā arī līdzdalība Zaļo ceļu asociācijas projektos, jaunākais no kuriem paredz uzlabot Bānīša pieejamību personām ar īpašām vajadzībām. Tā rezultāta vilcienā tiks uzstādīta informācijas sistēma.

Uzņēmums saskaras ar vairākiem izaicinājumiem. Viens no tiem - darbinieku novecošanās un jaunu darbinieku piesaiste. Tāpat ir problemātiski šaursliežu ritekļiem veikt specifiskus remontus, rezerves daļu, kā arī atbilstoša un sertificēta šaursliežu tehnikas remonta nodrošinājuma nepieejamības dēļ! Problēmas rada arī apstākļi, ka pieejamo finanšu līdzekļu apjoms nepalielinās, bet inflācijas rezultātā palielinās izdevumi. Arī izmaiņas minimālajā algā no 2024. gada 1. janvāra veica korekcijas uzņēmuma izdevumu struktūrā. Par cik uzņēmuma administrācija ir neliela, ir sarežģīti uzturēt uzņēmuma darbības dokumentāciju atbilstoši Latvijas un ES likumdošanai. Uzņēmuma pārvaldību faktiski nodrošina divas personas: valdes loceklis Aldis Kreislers un pārvaldījuma daļas vadītājs Raitis Melders. Arī uzņēmuma līdzīpašnieki, kas ir dzelzceļa entuziasti, nereti kā brīvprātīgie iesaistās atsevišķu projektu virzīšanā.

Andris BIEDRIŅŠ
Aldis KREISLERS

Ieskats Latvijas Dzelzceļnieku biedrības sporta svētku norisē

2023. gada 22. un 23. jūlijā Jelgavas novada atpūtas kompleksā Grantiņi norisinājās Latvijas Dzelzceļnieku biedrības Sporta svētki. Tajos piecas komandas sacentās par galveno balvu – ceļojošo Latvijas Dzelzceļnieku biedrības kausu. Dažādos sporta veidos risinājās arī individuālas sacensības.

Sporta svētkus ar neformālu uzrunu atklāja VAS *Latvijas dzelzceļš* valdes priekšsēdētājs, LDzB biedrs Rinalds Pļavnieks. Viņš ne tikai novēlēja baudīt sporta sacensību garu, bet smelties arī pasākumā iedvesmu ikdienas darba gaitām un būt gataviem tiem izaicinājumiem, kas vairumu LDzB biedru sagaida katru savā LDz darba postenī šajā nebūt ne vienkāršajā laikā.

Komentējot pašas sacensības, galvenā ziņa ir tāda, ka šivā cīņā par uzvarētāju kļuva tradicionālie LDzB sporta svētku galvenās balvas pretendenti – komanda *EP Lokomotīve* – ar tās kapteini, LDz Elektrotehniskās pārvaldes Infrastruktūras attīstības un tehnoloģisko procesu vecāko telekomunikāciju inženieri, Vladislavu Čikinu priekšgalā. Tradicionāli cīņā par kausu galveno konkurenci uzvarētājiem sastādīja komanda *Kustība*,

kas triumfēja iepriekšējos LDzB sporta svētkos. Šoreiz viņi bija spiesti samierināties ar otro vietu. Nedaudz negaidīti trešajā vietā ierindojās uz vietas sastādītā komanda *Jelgava*, kurā bija pārstāvēti gan bijušie, gan vēl topošie dzelzceļnieki, kā arī dzelzceļa būvnieki. Par pārsteigumu var dēvēt arī to, ka ceturto vietu izcīnīja tradicionālie pastariši – komanda *Īpaši sportiskie cilvēki* par vienu punktu apsteidzot RSS komandu, kuras vājā vieta šogad bija sporta spēļu komandu disciplīnas.

Savas individuālās spējas sporta svētku dalībnieki apliecināja tāllēkšanā, šautriņu mešanā, zābaka mešanā, basketbola soda metienos, svara bumbas celšanā, makšķerēšanā un kāršu spēlē *Zole*.

Par uzvarētāju tāllēkšanā no vietas dāmu konkurencē tika kronēta Anabella Maļina, bet vīru konkurencē pirmo vietu izcīnīja Dmitrijs Zaicevs. Šautriņu mešanas disciplīnā uzvarēja Vita Tuņķele un Pāvels Poršņevs. Gumijas zābaka disciplīnā nepārspēti palika: Madara Kvāle un Aigars Vanags. Basketbola soda metienos pirmo vietu dalīja Katrīna Zaiceva un Katrīna Pinkule, bet vīru konkurencē triumfēja Nauris Jansons. Savukārt, svara

bumbas celšanā, ar jaunu sacensību rekordu – 70 pacēlieni, LDzB sporta svētku vēsturi pārrakstīja Anna Sorokina, kamēr vīru konkurencē nepārspēts palika Artjoms Kepcovs. Makšķerēšanas disciplīnā, nu jau tradicionāli, uzvarēja Sergejs Atrahimovičs, bet par *Zoles* turnīra uzvarētāju beidzot kļuva ilggadējais LDzB turnīra *Piķa kungs* galvenais organizators Ārijs Tuņķelis.

Kopumā Sporta svētkus kuplināja aptuveni 150 Latvijas Dzelzceļnieku biedrības biedri, viņu ģimenes locekļi un tuvākie draugi.

Sacensību galvenais organizators un tiesnesis Artūrs Bite, komentējot pasākuma norisi, uzsvēra, ka sacensību laikā viennozīmīgi valdīja sportiskais gars. Tam pierādījums, piemēram, ir jauns LDzB sacensību rekords 16 kg svara bumbas celšanā sievietēm. Tomēr kopumā tie patiešām bijuši LDzB biedru un viņu atbalstītāju kopā būšanas svētki. Viņš arī pauda cerību, ka LDz valdes priekšsēdētāja uzruna turpmāk kļūs par tradīciju, piemētiot, ka būtu priecīgs R.Pļavnieku nākamajos sporta svētkos redzēt vai nu kādas komandas sastāvā, vai vismaz piedaloties vienā no individuālajām disciplīnām.

Bērnu zīmējumu konkurss *Jautrais vilciens*

2023. gada 14. septembrī notika Bērnu zīmējumu konkursa *Jautrais vilciens* un fotogrāfiju konkursa *Romantiskais vilciens* noslēguma pasākums Dzelzceļa vēstures muzejā. Konkurss dalībnieki saņēma balvas par piedalīšanos un nominācijas diplomus par labākajiem darbiem. Visi zīmējumi bija izlikti apskatei muzeja telpā. Katrs dalībnieks, kurš to vēlējās, varēja paņemt savu noformēto darbu par piemiņu uz mājām.

Tāpat dalībniekiem tika noorganizēta muzeja apskate, cienasts, kā arī demonstrēts vilciena makets.

Bērni un jaunieši ar savu dzīvesprieku un pozitīvo attieksmi aizrauj un pārsteidz ikvienu. Gūtos, jautros un interesantos iespaidus redzējām iemūžinātus zīmējumos. Katrs zīmējums ir neatkārtojams un unikāls, jo tas ir paša mākslinieka redzējums.

Šajā gadā bērni izrādīja lielāku interesi, konkursā piedalījās 25 dalībnieki. Lielākā daļa no šiem darbiem tika gatavoti Sporta svētku laikā, kad laikapstākļi mudināja darboties nojumē.

Bērnu zīmētos darbus, kuri bija visnotaļ dažādi un radoši, vērtēja komisija. Noslēguma pasākumā darbi tika demonstrēti.

Tā kā seši darbi neatbilda tēmai, to autoriem tikai izteikta pateicība par dalību.

Interesi izrādīja arī daži Sporta svētku dalībnieki, kuriem zīmēšana sagādā lielu prieku, jo galvenais ir ļauties radošām izpausmēm!

Ir dalībnieki, kuri jau vairākus gadus cītīgi strādā un piedalās konkursā, turklāt atsūta vairākus zīmējumus. Šeit gribētos atzīmēt Lidijas Solovjovas nenogurstošu sparū, iedrošinot savus mazbērņus zīmēt un piedalīties katru gadu.

Izvērtējot visus darbus, komisija redzēja, cik daudz darba ir ieguldīts un ko katrs mākslinieks gribējis pateikt. Pašiem mazākajiem ir nepieciešams vecāku un vecvecāku atbalsts, kas viņus iedrošina, tāpēc katru gadu darbi kļūst arvien labāki.

Piedalīties konkursā varēja līdz 16 gadu vecumam. Marina Solovjova, kura pārstāvēja 14–16 gadu vecuma grupu, vairākas stundas zīmēja, izmantojot dažādas interesantas metodes. Visu procesu varēja vērot, jo tas notika Sporta svētku nojumē. Marinas Solovjovas darbs bija īpašs, jo bija atbilstošs gan vecumam, gan iecerei.

Kopumā deviņi bērni saņēma diplomus atbilstoši savai vecuma grupai:

- 4–6 gadu grupa – Dāvids Šorecs, Jekaterina Rasjuka;
 - 7–9 gadu grupa – Deniss Šorecs, Arina Ivanova, Edvards Gomers, Igors Rasjuks;
 - 10–13 gadu grupa – Ksenija Sokolovska, Gabriela Vjorkova;
 - 14–16 gadu grupa – Marina Solovjova.
- Deviņi dalībnieki saņēma diplomu par atsaucību un dalību zīmējumu konkursā *Jautrais vilciens*.

Labākie zīmējumi tika apkopoti biedrības 2024. gada kalendārā.

Komisijai bija grūts uzdevums izvēlēties vienu zīmējumu, ko varētu likt uz krūzītes un lietot kā biedrības suvenīru. Pēc vairākām apspriedēm un piesaistīto biedrības biedru redzējuma tika atlasīts Edvarda Gomers (8 gadi) zīmējums, kurš tapis, gūstos spilgtu iespaidu par jauno elektrovilcieni.

Vēlamies pateikties katram, kas ar savu dalību kuplināja un stiprināja mūsu pasākumu!

Gūstam jaunus iespaidus un tiekamies jaunos pasākumos!

Antonija Kokina,

Zīmējumu konkursa *Jautrais vilciens* žūrijas priekšsēdētāja

Diana Liepiņa, 9 gadi

Jekaterina Rasjuka, 6 gadi

Marina Solovjova, 16 gadi

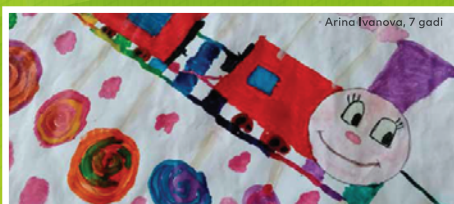
Gabriela Vjorkova, 11 gadi

Amelija Vjorkova, 7 gadi

Ksenija Sokolovska, 13 gadi

Arina Ivanova, 7 gadi

Edvards Gomers, 8 gadi

Dāvids Šorecs, 4 gadi

Igors Rasjuks, 8 gadi

Deniss Šorecs, 7 gadi